

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Klášterky a soudců JUDr. Michala Holuba a JUDr. Blanky Chlostové v právní věci žalobce: R [redacted] S [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted] zastoupeného JUDr. Robertem Cholenským, Ph.D., advokátem se sídlem Brno, Bolzanova 461/5, proti žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o náhradu škody a nemajetkové újmy, o odvolání žalobce do rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 20. října 2016, č. j. 15 C 184/2015 - 229,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku o věci samé ad II. **m ě n í** tak, že se žaloba **z a m í t á** i co do částky 238 EUR s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. od 21. 9. 2015 do zaplacení, částky 100.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p a. od 21. 9. 2015 do zaplacení; ve zbylé části ohledně částky 110.980 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. od 21. 9. 2015 do zaplacení a v zamítavém výroku o věci samé ad III. se **p o t v r z u j e**.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

V záhlaví uvedeným rozsudkem soud I. stupně výrokem I. řízení co do částky 44.286 Kč zastavil, ve výroku II. uložil povinnost žalované zaplatit žalobci částky ve výši 238 EUR, 100.000 Kč, dále 186.437 Kč, to vše se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. od 21. 9. 2015 do zaplacení, částku 2.579,44 Kč a částku rovnající se zákonnému úroku z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky 44.286 Kč od 21. 9. 2015 do 17. 12. 2015, a to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku, ve výroku III. zamítl žalobu co do částky 400.000 Kč, 70.000 Kč a 750 Kč a 13.958,56 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. od 21. 9. 2015 do zaplacení a ve výroku IV. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Rozhodl tak o žalobě, podané dne 24. 9. 2015, kterou se žalobce domáhal výše uvedené částky s odůvodněním, že pravomocným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. [REDAKCE] byl žalobce zproštěn obžaloby z přečinu hanobení rasy, národa, etnické nebo jiné skupiny osob podle ust. § 355 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku (dále jen „tr. zák.“) z přečinu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 tr. zák. a přečinu založení podpory propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle ust. § 403 odst. 1 tr. zák. V tomto trestním řízení žalobci vznikly náklady spočívající v odměně obhájci, jehož právních služeb využíval a nemajetková újma spočívající v nutnosti podrobit se úkonům trestního řízení a jimi vyvolané psychické zátěži zesílené intenzivní medializací žalobcova trestního stíhání, v jehož důsledku byla jeho podoba v dehonestujícím postavení obžalovaného prezentována široké veřejnosti. Žalobce požadoval celkem částku 818.011 Kč a 238 EUR. Zásah do osobnostní sféry žalobce odůvodnil nutností podrobit se jeho úkonům, účastí na několika hlavních líčeních v cizí zemi a zejména v rozsáhlé medializaci, již byl případ provázen. Žalobce byl veřejnosti opakovaně představován jako osoba obviněná z trestného činu a požadoval za náhradu nemajetkové újmy částku 500.000 Kč. Dále uplatnil i částku 16.538 Kč za použití motorového vozidla k cestám k hlavnímu líčení a částku 238 EUR, která mu vznikla v souvislosti s účastí u hlavního líčení, kdy si žalobce musel vzít dovolenou a o tuto částku tak přišel. Navíc žádal i odměnu za služby tlumočnicka ve výši 231.473 Kč, včetně hotových výdajů na právní zastoupení. Žalobce žádal také částku 70.000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy z důvodu průtahů v posuzovaném trestním řízení vedeném vůči žalobci.

Žalovaná učinila nesporným uplatnění nároku dne 18. 3. 2015 v částce 811.011 Kč a 238 EUR s tím, že se jednalo o vynaložené náklady ve výši obhajoby ve výši 248.011 Kč, ušlý zisk ve výši 238 EUR, náhradu nemajetkové újmy ve výši 500.000 Kč a náhradu průtahů v řízení ve výši 70.000 Kč. Žalovaná vyhověla náhradě nákladů obhajoby ve výši 44.286 Kč a toto sdělila žalobci stanoviskem ze dne 23. 11. 2015. Dále učinila nesporným průběh trestního řízení, které bylo vedeno vůči žalobci, když shledala ve věci odpovědnostní titul nezákonného rozhodnutí - usnesení o zahájení trestního stíhání. Částka 44.286 Kč byla přiznána za 1 úkon za přípravu a převzetí zastoupení v souladu s vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, dále jen „a.t.“, tj. 1.500 Kč, dále nepřiznala porady ze dne 6. 6. 2012, 6. 6. 2014 a 5. 7. 2014, neboť se jedná o porady konané v těsné časové návaznosti na předchozí poradu, kterou žalovaná jako odměnu přiznala. Žalovaná nepřiznala dále porady 12. 7. 2012, 13. 8. 2012, 25. 8. 2012, 24. 10. 2012 a 14. 9. 2014, neboť v bezprostřední časové souvislosti s nimi nedošlo k žádnému významnému úkonu v předmětném trestním řízení. Porady konané dne 18. 9. 2014 a 20. 10. 2015 se konaly až po vynesení osvobozujícího rozsudku. Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání náleží mezi úkony, které dle § 11 odst. 2 a) a.t.

náleží odměna ve výši jedné poloviny. Nepřiznala ani náhradu za seznámení se se spisem, neboť tento úkon je považován za součást úkonu převzetí a přípravy, který byl žalobci přiznán. Žádost o přezkoumání postupu a podnět k výkonu dohledu žalovaná nepřiznala, jelikož tento úkon nebyl ve spisovém materiálu. Nezaplatila ani náklady na překlad a tlumočení, neboť tyto neodpovídají požadavku účelně vynaložených nákladů řízení. Navíc neproplatila ani cestovné ve výši 16.538 Kč, neboť nebylo předloženo vyúčtování v českém jazyce a z kopie technického průkazu nebylo patrné, zda se jedná o žalobcovo vozidlo. U náhrady nemajetkové újmy zvolila jako náhradu konstatování porušení práva. U částky 238 EUR jako náhrady ušlého zisku, z předloženého potvrzení zaměstnavatele vyplývá, že žadatel v daných dnech čerpal svou dovolenou a tudíž mu žádný zisk neušel a škoda nevznikla.

Po zahájení řízení žalovaná proplatila žalobci na náhradě nákladů řízení částku 44.286 Kč, která byla vzata ze strany žalobce zpět. Tato částka představovala 12 porad s obhájcem, dále proplacení stížností proti zahájení trestního stíhání ve výši jedné poloviny, pětkrát účast u hlavního líčení. Podání odporu a námítky vůči znalci, které byly účtovány jako dva úkony, mu pak byly proplaceny jako dvakrát půlúkon. Stížnost proti osobě znalce, která byla účtována ve výši jednoho úkonu, byla přiznána také ve výši jedné poloviny úkonu. Celkem 18 úkonů á 1500 Kč, dále čtyři půlúkony á 750 Kč a 22 režijních paušálů a 21% DPH.

Soud I. stupně vyšel ze zjištěného skutkového stavu, podle kterého dne 14. 10. 2011 vůči žalobci bylo zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání přečinu hanobení rasy, národa, etnické nebo jiné skupiny osob podle ust. § 355 odst. 1 písm. a) tr. zák. pro podezření ze spáchání přečinu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle ust. § 356 odst. 1 tr. zák. a pro podezření ze spáchání přečinu založení podpory propagace hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka podle ust. § 403 odst. 1 tr. zák. Obžaloba byla podána dne 23. 4. 2013, dne 18. 9. 2014 podle ust. § 226 písm. b) trestního řádu byl žalobce zproštěn obžaloby rozsudkem Městského soudu v Brně sp. zn. [REDAKCE] který nabyl právní moci dne 18. 10. 2014.

U úkonů advokáta žalobce měl soud I. stupně za prokázané, že dne 27. 3. 2013 došlo k prostudování spisu a byly zaslány dvě listiny a to ze dne 4.10.2012 a 10.8.2012, týkající se výkonu dohledu a námitek proti postupu Krajského státního zastupitelství.

Z důvodu soudního jednání dne 3. 6. 2014 a 23. 7. 2014 žalobce si na tyto dny vybíral dovolenou.

Žalobce se zúčastnil hlavních líčení a dojížděl z [REDAKCE] k Městskému soudu v Brně, což představuje vzdálenost [REDAKCE] km, vozidlem Honda [REDAKCE] když spotřebovával palivo BA 95, s průměrnou spotřebou 9,9 l na 100 km.

Žalobce zaplatil za tlumočení a překlady částka 75.020 Kč v souvislosti s trestním stíháním a obhájci odměnu v částce 231.473 Kč.

O žalobci vyšel článek na internetové verzi deníku iDnes a byla o něm reportáž v České televizi.

Soud I. stupně rozhodnutí odůvodnil tak, že podle ust. § 1 ve spojení s ust. § 5 písm. a), b), a ust. § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem a podle ust. § 7 odst. 1 mají na náhradu škody právo účastníci řízení v rozsahu uvedeném v ust. § 31 odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb. Přiměřené zadostiučinění za

vzniklou nemajetkovou újmu se pak poskytuje podle ust. § 31a odst. 1 a 2 zák.č. 82/1998 Sb. poskytuje se podle tohoto zákona též.

Soud I. stupně dospěl k závěru, že v řízení vedeném u Městského soudu v Brně pod sp.zn. [REDAKCE] došlo k vydání nezákonného rozhodnutí - usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 14. 10. 2011. Poté se zabýval jednotlivými uplatněnými nároky na náhradu škody související s nezákonným rozhodnutím. Shledal oprávněné i zbylé úkony právního zastoupení - právní porady ze dne 6. 6. 2012, 6. 6. 2014, 5. 7. 2014, dále 12. 7. 2012, 13. 8. 2012, 25. 8. 2012, 24.10.2012, 14.9.2014, 18.9.2015 a 20.10.2015. Přiznal tak i dalších 10 úkonů a k tomuto potom i odpovídající počet režijních paušálů dle vyhl. č. 177/1996 Sb. Soud I. stupně neshledal důvodným pouze jednu polovinu úkonu stížnosti proti zahájení trestního stíhání ze dne 29. 3. 2012 ve výši 750 Kč, neboť se jedná o procesní úkon, zbylých 750 Kč jako jedna polovina úkonu ze strany žalované v rámci předsoudního nároku přiznány byly. Celkem žalobce požadoval částku 231.473 Kč, soud odečetl částku, která ze strany žalované přiznána a zaplacená byla, a jeden půlúkon, který neshledal důvodným, a ve zbytku co do částky 186.437 Kč žalobě vyhověl.

U cestovného soud I. stupně přiznal žalobci za cesty vozidlem z místa bydliště k hlavnímu líčení vozidlem [REDAKCE] které mělo spotřebu [REDAKCE] při ceně benzínu Super 95 v [REDAKCE] za 1,51 EUR/litr při vzdálenosti [REDAKCE] km, tj. částku [REDAKCE] Kč. Požadovanou částku za amortizaci vozidla v částce 13.958,56 Kč zamítl s tím, že amortizace vozidla je pracovníprávní kategorií a je spojená se služebními cestami, které slouží k výkonu práce a podobně a není možné, aby byla požadována v tomto řízení.

Nárok žalobce na zvýšení odměny na trojnásobek z důvodu použití cizího jazyka a proplacení tlumočnicka, soud I. stupně shledal odůvodněným za situace, kdy obžalovaným byl německý státní občan, který neovládal český jazyk. Jednalo se tak o náklad, který v souvislosti s trestním stíháním žalobci fakticky vznikl. Zvýšení na trojnásobek pouze u porad mezi právním zástupcem a žalobcem shledal také oprávněným, když se jednalo o porady, které byly prováděny prostřednictvím telekonference, a přiznal je podle ust. § 12 a. t.

Nárok žalobce na náhradu ušlého zisku ve výši 238 EUR shledal též oprávněným, když podle ust. § 202 zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, dále jen „ZP“, vyplývá, že každý je povinen dostavit se k soudu a podle ust. § 200 ZP zaměstnanci od zaměstnavatele přísluší pracovní volno v nezbytném nutném rozsahu k výkonu této občanské povinnosti a náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele v těchto případech nepřísluší. Žalobce se však připravil o dva dny institutu dovolené na zotavenou, kdy tato má primárně sloužit k zotavení se z výkonu práce a nikoliv k účasti na jednání soudu, byť mu dovolená na zotavenou v rámci reparace od zaměstnavatele byla proplacena. Tento nárok žalobci vznikl v přímé příčinné souvislosti s jeho nezákonným trestním stíháním.

Nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřené délky trestního řízení ve výši 70.000 Kč neshledal oprávněným, když trestní stíhání žalobce trvalo cca 3 roky a jednalo se o trestní stíhání s mezinárodním prvkem trestní stíhání, které mělo tři hlavními líčení, jednalo se i o po skutkové stránce složité řízení, kde byly posuzovány výroky žalobce a zdali tyto výroky naplňují trestné znaky činu. K tomuto byly vypracovávány i znalecké posudky a i sám právní zástupce žalobce hodnotí porady se žalobcem jako obtížné a byly prováděny prostřednictvím tlumočnicka. V rámci hlavních líčení byla situace obdobná, navíc bylo nutné také některé listiny překládat z českého jazyka do jazyka německého a naopak,

byly vypracovávány i znalecké posudky. Soud I. stupně tak dospěl k závěru, že délka tohoto řízení byla přiměřená a nedošlo tak k porušení práva žalobce na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Nárok žalobce na zaplacení částky 500.000 Kč jako náhrady nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí - usnesení o zahájení trestního stíhání posoudil tak, že je zřejmé, že o osobu žalobce v souvislosti s jeho trestním stíháním byla veřejnost informována v České republice. Uzavřel, že nemajetková újma je nepříznivý dopad škodné události do jiných hodnot, než je jmění, lze tak hovořit o škodě morální, ideální i materiální, za kterou náleží poškozenému peněžitá materiální satisfakce. Tento stav trval tři roky, a to i vzhledem ke skutečnosti, že soud nepřiznal náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřené délky uvedeného trestního stíhání. Žalobce úkorně vnímal své trestní stíhání, potom vyplývá i z počtu porad, které žalobce s právním zástupcem vedl a ve skutečnosti jakým způsobem potom probíhalo i hlavní líčení žalobce. Prožíval stres a nejistotu související s faktem, že je proti němu vedeno trestní stíhání podle zákonů cizí země, přičemž jeho schopnost působit na orgány činné v trestním řízení byly omezeny kulturně jazykovou bariérou. Musel se podrobovat úkonům trestního řízení, která byla zvýšená poměrně vysokou vzdáleností mezi bydlištěm žalobce a místy kam se žalobce musel v rámci trestního stíhání dostavovat. Trestní stíhání žalobce představovalo nutnost vzdát se v České republice po dobu několika let trvajících trestního řízení veřejné politické činnosti, neboť pokud by další jeho projevy byly v rozporu se zákonem jako jednání zakládající důvodné podezření z trestného činu, mohl by žalobce být vzat do vazby, jelikož žalobce má v této zemi řadu kontaktů, je činným politikem. Soud I. stupně pak dospěl k závěru, že částka, která je schopná reparovat vzniklou nemajetkovou újmu je částka 100.000 Kč.

Výrok o náhradě nákladů řízení mezi účastníky pak soud I. stupně odůvodnil podle ust. § 142 odst. 2 a 3 o. s. ř. s tím, že úspěch a neúspěch ve věci žalobce i žalované je zhruba poloviční a z tohoto důvodu rozhodl tak, že nepřiznává žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce do výroku III. a závislého výroku IV. včasné odvolání, které odůvodnil tak, že rozsudek je v těchto výrocih nezákonný z důvodu vadného právního posouzení věci. Na nákladech obhajoby požadoval další částku 750 Kč s příslušenstvím, když nesouhlasil s tím, že sepsání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání má být úkonem, za který náleží advokátu mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny základní odměny, jelikož stížnost ze dne 29. května 2012 nelze hodnotit jako úkon odpovídající jednoduchým procesním podáním. Dále požadoval přiznat žalobci částku náhrady za amortizaci vlastního motorového vozidla, jehož žalobce používal při cestách k úkonům trestního řízení v České republice, když žalobce používáním vlastního motorového vozidla vynaložil nejen náklady na pohonné hmoty, ale došlo objektivně k opotřebenému tohoto vozidla a k úbytku dalších provozních kapalin (např. mazacího oleje) a je na místě požadovat, aby i tato újma byla žalobci přiměřeně kompenzována, přičemž vyjít z ustanovení předpisu upravujícího náhradu za opotřebením motorového vozidla v souvislosti s jeho používáním pro pracovní cesty se jeví být nejspravedlivějším a fakticky i jediným použitelným řešením. Dále požadoval i přiznání náhrady nemajetkové újmy způsobené průtahy v řízení, když řízení nebylo zdržováno jakýmikoli objektivními překážkami a tak nemůže být nikdy posouzeno jako řízení, jehož délka je přiměřená. Požadoval i přiznání náhrady nemajetkové újmy způsobené nedůvodným stíháním v žalované výši s tím, že dosud neexistuje judikatura, jež by odrážela nejnovější závěry Ústavního soudu vyjádřené zejména v nález ze dne 27. září 2016, sp. zn. IV. ÚS 3183/15, a ponechává posouzení této otázky plně

na úvaze odvolacího soudu. Odvolání do výroku o nákladech řízení pak odůvodnil tak, že žalobce byl v převážné části svých žádání úspěšný a neuspěl toliko v relativně okrajovém nároku na náhradu za průtahy a co do výše – dle úvahy soudu – stanovené relativně nízké, bylo naopak na místě přiznat mu právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku podala včasné odvolání i žalovaná do vyhovujícího výroku ve věci samé II. kromě zákonného úroku z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky 44.286 Kč od 21.9.2015 do 17.12.2015, částky ve výši 2.579,44 Kč představující cestovné žalobce a částky 75.020 Kč představující náklady na tlumočné. Odvolání zdůvodnila tak, že žalobci nebylo proplaceno 10 porad, když dle názoru žalované se jednalo o další porady, které byly neúčelné - ze dne 6. 6. 2012, 6. 6. 2014 a 5. 7. 2014, když se jedná o porady konané v těsné časové návaznosti na předchozí poradu a u dalších porad ze dne 12. 7. 2012, 13. 8. 2012, 25. 8. 2012, 24. 10. 2012 a 14. 9. 2014, které byly v bezprostřední časové souvislosti s nimi, nedošlo k žádnému významnému úkonu v trestním řízení a porady ze dne 18. 9. 2015 a 20. 10. 2015, kdy žalovaná ve vykonání těchto úkonů neshledala účelně vynaložené náklady se konaly až po vynesení osvobozujícího rozsudku. Dále brojila proti přiznání náhrady za prostudování spisového materiálu ze dne 27. 3. 2013, i když obhájce nebyl vyzván orgánem činným v trestním řízení k prostudování spisu. Nesouhlasila též se zvýšením odměny obhájce na trojnásobek s tím, že je to v rozporu s ust. § 11 a ust. § 12 odst. 1 a. t., jelikož zvýšení mimosmluvní odměny na dvojnásobek až trojnásobek bude zpravidla přicházet v úvahu u úkonů právní služby mimořádně obtížných nebo při současné existenci obou důvodů pro zvýšení mimosmluvní odměny. V předmětné věci však takové okolnosti nenastaly, proto není namístě zvyšovat sazbu mimosmluvní odměny na trojnásobek. U požadavku žalobce na náhradu ušlého zisku ve výši 238 EUR bylo zjištěno, že žalobce v předmětný termín čerpal dovolenou na zotavenou, a proto mu výdělek neušel a i v této části měl soud žalobu zamítnout. U částky 500.000 Kč jako náhrady nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí. Žalobce k tomuto předložil pouze internetový výtisk deníku iDnes, ve kterém je zmiňováno trestní stíhání žalobce, dále žalobce předložil soudu reportáž zpravodajství České televize, Události v regionech ze dne 3. 6. 2014. Až na jednání soudu dne 1. 9. 2016, po uplynutí koncentrační lhůty, žalobce soudu předložil internetové výpisy z deníků, informujících o trestním stíhání žalobce. Žalovaná nespornuje, že jistá újma žalobci v důsledku předmětného nezákonného trestního stíhání vznikla, nicméně vzhledem k výše uvedenému, takto vzniklá újma nedosahuje takové intenzity, aby ji bylo nutno odškodnit v penězích, postačuje konstatování porušení práva. Předmětné trestní stíhání netrvalo nepřiměřeně dlouhou dobu, nejednalo se o trestnou činnost, která by byla spojena s vyšší dehonestací osoby a žalobce nebyl stíhán vazebně. Žalobce přitom mimo medializace neuvedl jediný zásah do osobnostní sféry, neprokázal, že by trestním stíháním utrpěl zásah v osobnostní sféře. Navíc žalobci, jako občanovi Spolkové republiky Německo, nemohla medializace trestního stíhání v médiích České republiky způsobit jakoukoliv újmu, když ani žalobce neprokázal, že by se jeho okolí z médií o trestním stíhání dozvědělo. Žalovaná pak navrhl, aby odvolací soud změnil výrok II. tak, že se žaloba zamítá i v části napadené odvoláním.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně z podnětu podaných odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo podle ust. § 212 a ust. § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné a odvolání žalované je důvodné jen zčásti.

V souzeném případě soud prvního stupně provedl správně a úplně dokazování, na základě kterého zjistil všechny rozhodné skutečnosti, a dospěl ke správným skutkovým závěrům, které nebyly zpochybňovány ani odvolateli, když zjištěný skutkový stav nedoznal

změn ani před odvolacím soudem.

Co se týká nároku na náhradu vynaložených nákladů spojených s obhajobou žalobcem, odvolací soud se zcela ztotožňuje s právním názorem soudu prvního stupně a v této části na přesvědčivé a zcela výstižné odůvodnění rozsudku soudu I. stupně odkazuje. Odvolací soud se za prvé neztotožnil s námitkou v odvolání žalobce, že požaduje další částku 750 Kč s příslušenstvím, když nesouhlasil s tím, že sepsání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání má být úkonem, za který náleží advokátu mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny základní odměny. Stížnost ze dne 29. května 2012 je úkonem podle ust. § 11 odst. 2 písm. c) vyhl.č. 177/1996 Sb., a to bez ohledu na to, jak kvalitně či rozsáhle obhájcem byl zpracován. Pokud jde o odkazy odvolatele (žalované) na usnesení Ústavního soudu I. ÚS 3208/08, II. ÚS 3211/08, II. ÚS 782/07 a I. ÚS 826/09, tento odkaz je nepřipadný, neboť tato usnesení se meritem věci vůbec nezabývala a ústavní stížnosti odmítla pro nepřípustnost. Odvolací soud se také ztotožňuje s právním názorem soudu I. stupně na zvýšení odměny obhájce u porad s tlumočníkem na trojnásobek z důvodu použití cizího jazyka podle ust. § 12 odst. 1 a. t., když je třeba uvést, že pro použití tohoto ustanovení postačuje již použití cizího jazyka. Naopak nemá za správný názor odvolatele (žalované), že konstantní judikatura soudů uvádí, že přichází v úvahu jen při právní službě mimořádně obtížné nebo při současné existenci obou důvodů pro zvýšení. Naopak ustálená judikatura dospěla k závěru, že není třeba, aby současně byly splněny oba uvedené předpoklady, tj. použití cizího jazyka a aby se současně jednalo o úkony právní služby časově náročné. Pro splnění uvedeného účelu postačuje pouze jeden z těchto předpokladů (viz i např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 4. 2002, sp. zn. 4 To 32/2002). I odvolací soud má tak za to, že žalobci z tohoto titulu náleží částka 186.437 Kč, tedy včetně částky 110.980 Kč napadené žalovanou odvoláním, a v této části odvolací soud napadené rozhodnutí ve vyhovujícím výroku II. potvrdil.

Pokud jde o nárok na cestovné, i v této části odvolací soud se zcela ztotožňuje s právním názorem soudu I. stupně a na přesvědčivé a zcela výstižné odůvodnění rozsudku soudu I. stupně opět odkazuje. I odvolací soud má za to, že žalobci z tohoto titulu nenáleží částka 13.958,56 Kč za tzv. amortizaci. Lze odkázat nejen na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 5034/2008 (jak již učinil soud I. stupně), ale i na skutečnost, že u zákoníku práce (ZP) jako *lex specialis* nelze rozšiřovat jeho působnost na jiné soukromoprávní vztahy bez výslovného odkazu v jiném zákoně. Vyhláška vydaná na základě ust. § 189 odst. 1 ZP (a v jeho mezích) nemůže být tak ani analogicky použita na nárok na přiznání majetkové újmy. Žalobce přitom po celou dobu řízení nějakou jinou vzniklou majetkovou újmu (škodu) - např. náklady na konkrétní kapaliny apod. - nepožadoval a ani v tomto směru neuváděl žádná tvrzení. Proto správně soud I. stupně částku 13.958,56 Kč zamítl a i v této části odvolací soud napadené rozhodnutí v zamítavém výroku III. potvrdil.

U nároku na náhradu ušlého zisku ve výši 238 EUR se odvolací soud ztotožnil s námitkami odvolatele (žalované) a tento požadavek neshledal oprávněným, když žalobce čerpal dovolenou, tedy byla mu poskytnuta náhrada mzdy a v jeho majetkové sféře se neúčast v zaměstnání tak nijak neprojevila. Soud I. stupně sice správně uvedl, že podle ust. § 200 ZP zaměstnanci od zaměstnavatele přísluší pracovní volno bez náhrady mzdy nebo platu, nicméně za prvé zákoník práce ČR se nevztahuje na zaměstnavatele v SRN a za druhé právně relevantní je, zda se projevila účast u soudu žalobce v jeho majetkové sféře (nikoli v počtu vyčerpaných dnů dovolené). Sám žalobce netvrdil, že by za tyto dny nedostal zaplacené (bez ohledu z jakého právního titulu) a tak se nejedná o žádnou majetkovou újmu, tedy újmu, která by se projevila v majetkové sféře žalobce. Samotná obsahová náplň trávení dovolené je pak

zcela právně irelevantní. Proto v této části odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku II. změnil tak, že žalobu zamítl.

Ohledně nároku na náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřené délky řízení ve výši 70.000 Kč správně zjistil soud I. stupně, že celková délka řízení ode dne 14. 10. 2011 do dne 18. 10. 2014. Trestní stíhání žalobce tak trvalo 3 roky a 4 dny. Též lze souhlasit se soudem I. stupně, že se jednalo se o trestní stíhání s mezinárodním prvkem, složitě po skutkové stránce, ve věci opakovaně byly vypracovávány znalecké posudky, opakovaně překládány listiny z českého jazyka do jazyka německého a naopak, bylo i doručováno do ciziny. Vzhledem ke všem okolnostem má i odvolací soud za to, že délka tohoto řízení byla přiměřená a nedošlo tak k porušení práva žalobce na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. I v této části lze pro stručnost odkázat na odůvodnění rozsudku soudu I. stupně. K odvolacím námitkám lze jen ještě doplnit, že v trestním řízení byly konány úkony pravidelně bez časových prodlev, i když (např. kvůli vypracování překladu, vyřízení dožádání apod.) nebyly činěny přímo za účasti žalobce. Proto odvolací soud i v této části rozsudek soudu I. stupně v zamítavém výroku III. potvrdil.

Dalším uplatněným nárokem žalobce bylo zaplacení částky 500.000 Kč jako náhrady nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, kterým bylo usnesení o zahájení trestního stíhání. Odvolací soud se v této části neztotožnil s právním názorem soudu I. stupně.

U nemajetkové újmy přitom platí, že tato újma na straně poškozeného (žalobce) v tomto případě musí být prokázána (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2555/2010, či rozhodnutí téhož soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). Stanovení formy či výše zadostiučnění vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Přitom nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tedy její přiznání nad rámec konstatování porušení práva je namístě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně dostat mělo (viz již výše uvedené rozhodnutí téhož soudu sp. zn. 30 Cdo 2813/2011).

Na žalobci tedy bylo, aby tvrdil a prokázal konkrétní zásahy do jeho osobnostní sféry a zejména přiměřenost požadavku 500.000 Kč, kterou jako náhradu nemajetkové újmy vzniklé v souvislosti s nezákonným rozhodnutím také požadoval. Je třeba nejprve uvést, že žalobce o své vůli veřejně vystupoval s politickými projevy v cizím státě a tyto projevy samy o sobě byly kontroverzní. Pokud pak mělo publicitu i trestní stíhání žalobce v některých médiích, nemá to souvislost jen s činností orgánů činných v trestním řízení, ale i s veřejnou činností žalobce. Přitom není samozřejmě ani bez významu, že uváděné a předložené příspěvky z médií jsou pouze v českém jazyce, který žalobce neovládá a lze předpokládat, že jej neovládají ani jeho nejbližší, když sám žalobce na tuto opakovanou námitku žalované netvrdil opak. Odvolací soud se tak ztotožňuje s názorem žalované, že vzhledem k tomu, že žalobce byl německé národnosti, potom se o jeho trestním stíhání v Čechách nemuseli jeho blízcí a společnost kolem něj dozvědět. Sám žalobce totiž ani nic takového netvrdil. Nadto se jedná o věc v souvislosti s jeho veřejným vystupováním (politický projev na veřejné demonstraci). Sám se prezentoval jako zástupce [redacted] tedy německé krajně pravicové politické strany, a zástupce [redacted] (největší [redacted] která byla dne 23. 7. 2014 v [redacted] zakázána jako protiústavní a násilná organizace). Přitom jeho veřejné projevy byly provokativní právě za účelem větší publicity a veřejné reakce. Žalobce neuvedl jedinou skutečnost, ze které by vyplývalo, že samotné trestní stíhání se nějak negativně projevilo v jeho osobnostní sféře. Jak

již uvedl soud I. stupně, podle rozhodnutí Nejvyššího soudu č. j. 30 Cdo 3116/2016-107 o nemajetkové újmě lze hovořit, pokud nastala újma spočívá v narušení osobního zájmu poškozeného, který nemá hodnotu v penězích, představuje opak škody.

Lze mít za to, že žalobce jako osoba vydávající se za reprezentanta extremistického hnutí, nemohl ničeho takového prožívat a ani cítit. Osoba vstoupivší na veřejnou scénu musí počítat s tím, že jakožto osoba veřejně známá bude pod drobnohledem veřejnosti, která se zajímá o její jak profesní, tak i soukromý život, a současně jej hodnotí. Soudy je proto obecně volen benevolentnější přístup k posouzení meze přípustnosti uveřejnění informací soukromé povahy a hodnocení jejího jednání právě proto, že jsou na tyto osoby kladeny náročnější požadavky. Je třeba proto konstatovat, že hranice přijatelné kritiky jsou adekvátně širší u politiků než u soukromé osoby (viz i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 30 Cdo 1174/2007). V souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3183/15 je zapotřebí samostatně posoudit a zhodnotit individuálně každý konkrétní případ. Také odvolací soud je toho názoru (na rozdíl od soudu I. stupně), že nepřiznání nemajetkové újmy za dobu trvání řízení nemůže zakládat jakoukoli odpovědnost žalované (jedná se o jiný právní nárok navzájem nesouvisející).

Také nelze souhlasit se soudem I. stupně, že žalobce úkorně vnímal své trestní stíhání, což vyplývá z počtu porad, které žalobce s právním zástupcem vedl, a ze způsobu průběhu hlavního líčení. Taková skutečnost nemůže z výše uvedeného vyplývat přímo a ani nepřímo. Jestliže absolvoval velké vzdálenosti, aby veřejně vystupoval na demonstracích, nemohla mu způsobit stres ani stejná cesta k orgánům činným v trestním řízení. Žalobce i nadále mohl vystupovat (jako kdokoli jiný) v ČR veřejně (to mu nebylo žádným státním orgánem zakázáno) za předpokladu dodržování zákonů a nemusel se vzdát v České republice po dobu trestního řízení veřejné politické činnosti. Žalobci jako veřejně činné osobě medializace jeho trestního stíhání ve své podstatě znamenala publicitu obsahu jeho politických projevů, které by se mu za jiných okolností v tak velké míře bezesporu nedostalo. Přitom publicita a co nejširší šíření takových názorů je podstatou výkonu každé politické činnosti. Žalobce jako osoba veřejně činná vydávající se za reprezentanta extremistických politických sil si musel být permanentně vědom, že proti němu může být vedeno trestní stíhání, ať již v [redacted] nebo v jiné zemi. Taktéž pokud bylo psáno o žalobci nějak neobjektivně nebo denunčiacně v některých médiích, nemůže za to nést odpovědnost žalovaná. Pokud pak žalobce v médiích byl označován za pachatele, nejedná se o skutečnost související s činností žalované, ale o případnou občanskoprávní odpovědnost konkrétních medií a jejich konkrétních vlastníků (případá v úvahu např. žaloba podle ust. § 81 zák. č. 89/1992 Sb., občanský zákoník). Odvolací soud má tak za to, že v tomto konkrétním případě postačí písemné konstatování, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí a písemná omluva za toto nezákonné rozhodnutí, jak již žalovaná učinila ve stanovisku ze dne 23. 11. 2015.

Proto odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně neshledal tento nárok žalobce za oprávněný a rozhodnutí soudu v zamítavém výroku III. co do částky 400.000 Kč k nedůvodnému odvolání žalobce potvrdil a ve vyhovujícím výroku II. co do částky 100.000 Kč k důvodnému odvolání žalované změnil tak, že žalobu zamítl.

S ohledem na shora uvedené odvolací soud ve výroku I. rozsudku napadené rozhodnutí soudu prvního stupně ohledně vyhovujícího výroku o věci samé ad. II. podle ust. § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil jen co do částky 238 EUR s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. od 21. 9. 2015 do zaplacení, částky 100.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. od 21. 9. 2015 do zaplacení; ohledně zbylé části vyhovujícího výroku

a zamítavého výroku ve věci samé ad. III. jej také jako věcně správné podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil (výroku I. rozsudku).

V části výroku o zastavení řízení ad I. a části vyhovujícího výroku ve věci samé ad II. (úroku z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky 44.286 Kč od 21. 9. 2015 do 17. 12. 2015, částky ve výši 2.579,44 Kč představující cestovné žalobce a částky 75.020 Kč) pak rozhodnutí soudu I. stupně zůstalo nedotčeno (ust. § 206 odst. 2 o. s. ř.).

O nákladech řízení před soudem I. stupně i odvolacího řízení mezi žalobcem a žalovanou bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. a to v souladu s ust. § 224 odst. 1 a ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., když žalobce v řízení před soudem I. stupně měl ve věci převážný úspěch jen v nároku na náhradu majetkové újmy, u nároků na náhradu nemajetkové újmy byl neúspěšný a v odvolacím řízení byl žalobce neúspěšný a žalovaná úspěšná jen zčásti - výrok II. rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **I z e** podat za podmínek uvedených v ust. § 237 o. s. ř. a násl. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu I. stupně (ust. § 238a o. s. ř.).

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat pouze dovolací soud (ust. § 239 o. s. ř.).

V Praze dne 16. května 2017

JUDr. Jan Klášterka v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení :
Iveta Tomanová